

BÁO CÁO

Công tác quản lý, xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước năm 2025 trên địa bàn xã Đắk Long

Kính gửi: Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Ngãi

Thực hiện Công văn số 2073/SVHTTDL-QLVH ngày 12 tháng 11 năm 2025 của Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh về việc thống kê, báo cáo kết quả công tác xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước năm 2025.

Trên cơ sở tham mưu của phòng Văn hóa - Xã hội xã; Ủy ban nhân dân xã Đắk Long báo cáo cụ thể như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Đắk Long là xã biên giới; phía Bắc giáp xã Đắk Plô, phía Đông giáp xã Đắk Môn, phía Nam giáp xã Dục Nông, phía Tây giáp với huyện Xản Xay, tỉnh Atapur (nước CHDCND Lào) với đường biên giới dài 53,787 km. Diện tích tự nhiên 28.050,38 ha. Toàn xã có 9 thôn, kết cấu hạ tầng cơ bản đồng bộ, hầu hết hệ thống đường giao thông nông thôn đã được bê tông hóa; dân số 1.626 hộ với 6.814 người, trong đó đồng bào DTTS chiếm 95%. Có 02 tôn giáo (*đạo Tin lành và đạo Công giáo*) với 4.286 tín đồ. Tổng hộ nghèo 144 hộ chiếm tỷ lệ 8,85%, hộ cận nghèo 131 hộ chiếm tỷ lệ 8,05%.

Ủy ban nhân dân xã luôn chú trọng về vị trí, vai trò của hương ước, quy ước đối với quản lý xã hội, tạo cơ sở pháp lý cho việc tự quản, điều chỉnh các quan hệ xã hội tại cộng đồng dân cư.

II. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ, XÂY DỰNG, THỰC HIỆN HƯƠNG ƯỚC, QUY ƯỚC

1. Công tác quản lý nhà nước:

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện: Trên cơ sở các văn bản chỉ đạo của các cấp, Ủy ban nhân dân xã đã xây dựng Kế hoạch về việc rà soát, bổ sung điều chỉnh nội dung quy ước thôn văn hóa của các thôn trên địa bàn theo Nghị định số 61/2023/NĐ-CP, ngày 16 tháng 8 năm 2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước theo quy định.

- Công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến, nâng cao nhận thức của cộng đồng dân cư về việc xây dựng và bảo đảm thực hiện hương ước, quy ước đã được công nhận: Hương ước sau khi được phê duyệt, Ủy ban nhân dân xã đã chỉ đạo các

thôn thực hiện niêm yết hương ước, quy ước tại Hội trường, nhà văn hóa; phổ biến, quán triệt việc thực hiện các quy định hương ước, quy ước bằng nhiều hình thức, thông qua hệ thống truyền thanh của xã, của thôn, qua các buổi sinh hoạt, họp thôn... để người dân biết, thực hiện. Thông qua hương ước, quy ước đã góp phần nâng cao ý thức chấp hành, thực hiện của người dân đối với quy định được đề ra trong các bản hương ước, quy ước.

- Việc bồi dưỡng, nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho người được giao nhiệm vụ tổ chức thực hiện pháp luật về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước: Trên cơ sở kế hoạch, chương trình tập huấn của cấp trên, Ủy ban nhân dân xã thông báo, cử cán bộ, công chức tham gia các lớp tập huấn nhằm nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho người được giao nhiệm vụ tổ chức thực hiện pháp luật về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước.

- Trách nhiệm phê duyệt hương ước, quy ước Ủy ban nhân dân cấp xã: Theo Nghị định số 61/2023/NĐ-CP, ngày 16 tháng 8 năm 2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư có hiệu lực và thay thế Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg, ngày 08 tháng 5 năm 2018 của Thủ tướng Chính phủ thì thẩm quyền phê duyệt hương ước, quy ước do Ủy ban nhân dân cấp xã công nhận.

- Công tác rà soát các hương ước, quy ước trên địa bàn đã được công nhận để chỉ đạo việc sửa đổi, bổ sung, thay thế, tạm ngừng thực hiện hoặc bãi bỏ nếu cần thiết: Ủy ban nhân dân xã chủ trì, phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xã và các tổ chức thành viên của Mặt trận kiểm tra, theo dõi việc thực hiện pháp luật về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước tại các thôn. Đồng thời, chỉ đạo các thôn thường xuyên rà soát, cập nhật, bổ sung nội dung hương ước, quy ước đảm bảo tuân thủ đúng quy định của pháp luật.

Hàng năm, Ủy ban nhân dân xã đã hướng dẫn các thôn rà soát, đề xuất sửa đổi, bổ sung, thay thế, tạm ngừng thực hiện hoặc bãi bỏ những nội dung không còn phù hợp trình Ủy ban nhân dân xã xem xét, công nhận lại theo quy định.

- Điều kiện đảm bảo: Công tác hỗ trợ, khuyến khích ứng dụng công nghệ thông tin, khoa học, kỹ thuật, cơ sở vật chất, trang bị phương tiện kỹ thuật và bảo đảm các điều kiện cần thiết khác:

Ủy ban nhân dân xã quan tâm chỉ đạo đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền, phổ biến, thực hiện hương ước, quy ước tại các khu dân cư. Việc truyền tải nội dung hương ước, quy ước được thực hiện thông qua hệ thống loa truyền thanh, Trang thông tin điện tử của xã, các nhóm Zalo của các ban, ngành, khu dân cư đã góp phần phổ biến rộng rãi nội dung Hương ước để Nhân dân trên địa bàn biết, thực hiện.

Các nhà Rông văn hoá, Hội trường thôn được sử dụng làm nơi sinh hoạt cộng đồng, tổ chức họp dân, phổ biến nội dung hương ước, quy ước. Các phương

tiện kỹ thuật như loa phát thanh, bảng niêm yết, điện thoại thông minh... được khai thác phục vụ hiệu quả cho công tác tuyên truyền.

- Kinh phí thực hiện: Kinh phí của địa phương dành cho việc xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước là không có.

Trong thời gian tới, xã sẽ đề xuất cấp trên quan tâm hỗ trợ kinh phí, đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ triển khai hương ước, quy ước tại khu dân cư; khuyến khích cộng đồng dân cư phát huy tinh thần tự quản, tự đóng góp và huy động nguồn lực xã hội hóa để thực hiện hiệu quả hương ước, quy ước, góp phần xây dựng đời sống văn hóa cơ sở và nông thôn mới nâng cao.

- Việc biểu dương, khen thưởng các gương điển hình, có nhiều thành tích trong việc xây dựng và tổ chức thực hiện tốt hương ước, quy ước:

Thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về phát huy vai trò tự quản của cộng đồng dân cư trong việc xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước, Ủy ban nhân dân xã thường xuyên quan tâm chỉ đạo công tác biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp tích cực trong quá trình triển khai, thực hiện.

Công tác biểu dương, khen thưởng được lồng ghép với các phong trào thi đua khác như: “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, “Xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Gia đình văn hóa”, nhằm khuyến khích các khu dân cư tiếp tục thực hiện hiệu quả hương ước, quy ước đã được công nhận.

- Công tác kiểm tra, theo dõi việc tổ chức thực hiện hương ước, quy ước tại địa phương; phát hiện và xử lý nghiêm theo thẩm quyền đối với cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân vi phạm pháp luật về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước:

Hàng năm, Ủy ban nhân dân xã chỉ đạo Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” và “Công tác Gia đình” thực hiện việc kiểm tra, đánh giá kết quả xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước tại các thôn, lồng ghép trong đợt kiểm tra, đánh giá kết quả triển khai thực hiện phong trào; qua đó phát hiện các vi phạm để xử lý và rà soát các nội dung trong hương ước, quy ước của các thôn không còn phù hợp với tình hình thực tế hiện nay của từng thôn và đảm bảo theo đúng các quy định hiện hành.

- Việc giải quyết đơn thư, khiếu nại, phản ánh; xử lý, kiến nghị xử lý hương ước, quy ước có nội dung trái pháp luật, xâm phạm quyền con người, quyền công dân:

Trong thời gian qua, trên địa bàn xã không phát sinh đơn thư, khiếu nại, phản ánh liên quan đến nội dung hoặc việc thực hiện hương ước, quy ước. Các thôn thực hiện đúng quy trình xây dựng, sửa đổi, bổ sung và thực hiện hương ước, quy ước theo quy định tại Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 8 năm 2023 của Chính phủ; nội dung hương ước, quy ước đều được cơ quan có thẩm quyền thẩm định, công nhận trước khi ban hành.

Ủy ban nhân dân xã thường xuyên chỉ đạo công chức phụ trách và các thôn rà soát, theo dõi việc thực hiện hương ước, quy ước, kịp thời phát hiện và kiến nghị xử lý nếu có nội dung trái quy định của pháp luật, xâm phạm quyền con người, quyền công dân hoặc không còn phù hợp với thực tiễn. Đồng thời, tăng cường tuyên truyền, hướng dẫn cộng đồng dân cư nâng cao nhận thức, thực hiện đúng quy định của Nhà nước trong quá trình xây dựng và áp dụng hương ước, quy ước.

2. Công tác xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước trên địa bàn

2.1. Tình hình xây dựng hương ước, quy ước:

- Tổng số hương ước, quy ước trên địa bàn xã: 9/9 thôn.
- Thực hiện Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 8 năm 2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư có hiệu lực và thay thế Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg, ngày 08 tháng 5 năm 2018 của Thủ tướng Chính phủ: 9/9 hương ước, quy ước của 09 thôn trên địa bàn xã đã được Ủy ban nhân dân cấp xã công nhận sửa đổi, bổ sung đảm bảo theo quy định.
- Về hình thức, nội dung của hương ước; việc tuân thủ trình tự, thủ tục xây dựng và thông qua, công nhận hương ước đảm bảo đúng theo quy định.
- Việc tuân thủ thủ tục soạn thảo, thông qua, phê duyệt hương ước, quy ước đảm bảo đúng theo quy định.

2.2. Việc thực hiện hương ước, quy ước:

- Niêm yết, phổ biến; việc chấp hành của người dân: Sau khi được Ủy ban nhân dân xã công nhận, các hương ước, quy ước của các thôn trên địa bàn xã Đăk Long đều được niêm yết công khai tại nhà Rông văn hoá, Hội trường thôn. Nội dung hương ước, quy ước được phổ biến rộng rãi đến người dân thông qua: các cuộc họp thôn, sinh hoạt cộng đồng, Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc; Hệ thống truyền thanh cơ sở, nhóm Zalo thôn...
- Kiểm tra, điểm điểm việc thực hiện hàng năm: Hàng năm, Ủy ban nhân dân xã chỉ đạo Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” thực hiện việc kiểm tra, đánh giá kết quả xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước tại các thôn lồng ghép trong đợt kiểm tra, đánh giá kết quả triển khai thực hiện phong trào; qua đó phát hiện các vi phạm để xử lý và rà soát các nội dung trong hương ước, quy ước của các thôn không còn phù hợp với tình hình thực tế hiện nay của từng thôn và đảm bảo theo đúng các quy định hiện hành.
- Điều kiện đảm bảo việc thực hiện: Các thôn có nhà văn hoá, hệ thống loa truyền thanh, phục vụ tuyên truyền nội dung hương ước, quy ước; một số thôn đã sử dụng nhóm Zalo để chia sẻ nội dung hương ước, quy ước và thông tin tuyên truyền đến người dân nhanh chóng, hiệu quả. Thôn trưởng, Trưởng Ban công tác

Mặt trận, già làng, người có uy tín, đoàn thể đều được huy động tham gia tuyên truyền, giám sát việc thực hiện hương ước, quy ước ở khu dân cư.

3. Đánh giá sự phù hợp và hiệu quả hương ước, quy ước:

3.1. Đánh giá sự phù hợp của việc cụ thể hóa phạm vi, nội dung hương ước, quy ước với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; việc thực hiện Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2023 và thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới

- Các hương ước, quy ước được xây dựng, ban hành trên địa bàn xã Đăk Long phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt là các nội dung về xây dựng đời sống văn hóa, giữ gìn an ninh trật tự, bảo vệ môi trường, tương trợ cộng đồng...

- Việc soạn thảo, thông qua hương ước, quy ước tại các thôn đã thực hiện nguyên tắc dân chủ cơ sở: Lấy ý kiến Nhân dân, tổ chức họp dân để biểu quyết; có quy trình lấy ý kiến, niêm yết và phổ biến, thể hiện rõ quyền làm chủ của cộng đồng dân cư theo Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2023.

- Hương ước, quy ước của các thôn có nhiều nội dung góp phần thúc đẩy thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, như đưa các tiêu chí về vệ sinh môi trường, văn hóa cộng đồng, trật tự xây dựng, bảo vệ cảnh quan, an ninh trật tự...vào nội dung hương ước, quy ước đã góp phần hỗ trợ trực tiếp cho mục tiêu Chương trình.

3.2. Đánh giá hiệu quả đạt được trong việc thực hiện hương ước, quy ước đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và đời sống Nhân dân:

- Góp phần vào việc điều chỉnh các mối quan hệ nội bộ trong phạm vi khu dân cư và được xem là thiết chế có tác dụng hỗ trợ pháp luật khi Nhà nước chưa kịp thời ban hành pháp luật hoặc chưa cần thiết sử dụng pháp luật để điều chỉnh hoặc pháp luật chỉ quy định nguyên tắc và cùng với pháp luật điều chỉnh một cách toàn diện các mối quan hệ phát sinh trong đời sống xã hội.

- Nhằm điều chỉnh, đảm bảo thực hiện tốt các chính sách về dân số, kế hoạch hóa gia đình, giáo dục, khuyến học, y tế, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên... Đồng thời, trong một số lĩnh vực hương ước, quy ước được coi là một trong các tiêu chí, chỉ tiêu đánh giá kết quả, chất lượng như: công nhận gia đình văn hóa, thôn, làng văn hóa; công nhận xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

- Góp phần đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội, xây dựng nông thôn mới; phát huy quyền tự do, dân chủ ở cơ sở, động viên, tạo điều kiện để nhân dân thực hiện tốt các quyền và nghĩa vụ; giúp nhân dân tham gia, giám sát hoạt động của cơ quan nhà nước.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG.

1. Ưu điểm trong xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước:

Qua công tác quản lý nhà nước về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước đã đạt được một số kết quả như sau:

- Nhận thức của chính quyền cơ sở về vị trí, vai trò của hương ước, quy ước đối với quản lý xã hội tại cộng đồng dân cư được nâng lên; tạo cơ sở pháp lý cho việc xây dựng các thiết chế quản lý tự quản, điều chỉnh các quan hệ xã hội tại cộng đồng dân cư.

- Hương ước, quy ước đã mang lại những giá trị văn hóa tốt đẹp, ghi nhận các phong tục tập quán tiến bộ, xóa bỏ phong tục, tập quán lạc hậu.

- Hương ước, quy ước góp phần vào việc điều chỉnh các mối quan hệ nội bộ trong phạm vi thôn, làng và được xem là thiết chế có tác dụng hỗ trợ pháp luật khi Nhà nước chưa kịp thời ban hành pháp luật hoặc chưa cần thiết sử dụng pháp luật để điều chỉnh hoặc pháp luật chỉ quy định nguyên tắc và cùng với pháp luật điều chỉnh một cách toàn diện các mối quan hệ phát sinh trong đời sống xã hội.

2. Những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân:

2.1. Hạn chế:

- Việc thực hiện hương ước, quy ước đạt hiệu quả chưa cao như việc bảo đảm vệ sinh môi trường nông thôn, trong đó có nội dung giữ gìn vệ sinh môi trường nhưng một số hộ dân vẫn làm không đúng với quy định của hương ước, quy ước (thả vật nuôi tự do, xả nước thải chăn nuôi ra ngoài đường...).

- Một bộ phận nhỏ người dân vẫn chưa quan tâm đầy đủ, chưa nhận thức rõ vai trò, ý nghĩa của hương ước, quy ước nên việc chấp hành còn chưa nghiêm.

2.2. Nguyên nhân:

- Một số bộ phận người dân nhận thức chưa cao về vị trí, vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc thực hiện hương ước, quy ước; chưa phát huy hết vai trò tự quản của cộng đồng dân cư.

- Sự phối hợp giữa các đoàn thể, tổ chức chính trị – xã hội trong việc tuyên truyền, giám sát thực hiện hương ước, quy ước ở cơ sở chưa chặt chẽ, thiếu liên tục.

3. Giải pháp trong thời gian tới

3.1. Tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền các quy định về công tác xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước; nâng cao nhận thức cán bộ, cơ quan, tổ chức và Nhân dân về vị trí, vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước đối với yêu cầu tự quản cộng đồng; nâng cao trách

nhiệm trong chỉ đạo, quản lý và tổ chức triển khai xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước.

3.2. Tổ chức phổ biến, quán triệt đến cán bộ, công chức, trưởng thôn, ban công tác Mặt trận và Nhân dân về Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2023, Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 8 năm 2023 của Chính phủ và các văn bản hướng dẫn liên quan đến việc xây dựng, sửa đổi, công nhận và thực hiện hương ước, quy ước.

3.3. Lồng ghép công tác tuyên truyền trong các buổi sinh hoạt cộng đồng, Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc, phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”

3.4. Tổ chức rà soát định kỳ các hương ước, quy ước hiện có; kịp thời sửa đổi, bổ sung nội dung chưa phù hợp với quy định mới hoặc tình hình thực tế tại thôn.

3.5. Tiếp tục duy trì thường xuyên công tác kiểm tra, giám sát, biểu dương gương điển hình, đảm bảo hương ước, quy ước thực sự đi vào đời sống, trở thành công cụ điều chỉnh hành vi tích cực trong cộng đồng dân cư.

Trên đây là Báo cáo kết quả công tác xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước năm 2025. Ủy ban nhân dân xã kính báo Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh biết, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Chủ tịch, các PCT UBND xã (b/c);
- Phòng VHXXH xã (t/h);
- Lưu: VT-VHXXH.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Hoàng Thị Thủy